

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 18 iulie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, declarat de avocatul Ion Lunca, în numele inculpatului

Bulumez Sergiu XXXX, născut la XX XXXX XXXX în s. XXXXX, r-nul XXXXX, locuitor al r-nului XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX X, cetățean al R. Moldova, condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Strășeni din 14.04.2016, în baza art. 186 alin. (2) lit. d), 90 Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani;

2) sentința Judecătoriei Strășeni din 27.07.2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13.10.2016, în baza art. 186 alin. (2) lit. d), 186 alin. (2) lit. d), 179 alin. (2), 84, 85 Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare;

3) sentința Judecătoriei Strășeni din 11.10.2016, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 208 alin. (1), 84 alin. (1) și (4) Cod penal la 6 ani închisoare;

4) sentința Judecătoriei Strășeni din 27.02.2017, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f), 84 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 02.08.2016 – 18.07.2017,
instanța de apel: 28.08.2017 – 05.10.2017,
instanța de recurs: 12.12.2017 – 17.01.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 18 iulie 2017, procesul penal în privința inculpatului Bulumez Sergiu pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

Bulumez Sergiu a fost condamnat în baza art. 208 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei numite conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 13.10.2016, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 7 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 17.05.2016.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada de 11 – 12 mai 2016, pe parcursul zilei, inculpatul Bulumez Sergiu, împreună cu minorul XXXXX, a.n. XXXXX, în timp ce altă persoană asigură sustragerea bunurilor, în mod ascuns, acționând din intenții de profit, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria lui Chilianu Nicolae, din r-nul XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX XX, de unde au sustras pe ascuns un cucoș la prețul de 200 lei și o găină la prețul de 200 lei.

În continuarea realizării intenției sale infracționale, după ce au dus păsările sustrate la domiciliul lui Bulumez Sergiu, în aceeași zi, inculpatul împreună cu minorul XXXXX, a.n. XXXXX, și altă persoană, au revenit la domiciliul lui Chilianu N., din r-nul XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX XX și, acționând din intenții de profit, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria ultimului, de unde au sustras 7 borcane a câte 3 litri fiecare cu carne de porc la prețul de 100 lei.

În continuarea realizării intenției sale infracționale, după ce au dus borcanele cu carne sustrate la domiciliul lui Bulumez Sergiu, în aceeași zi, inculpatul împreună cu minorul XXXXX, a.n. XXXXX, au revenit la domiciliul lui Chilianu N., din r-nul XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX XX și, acționând din intenții de profit, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria ultimului, de unde au sustras pe ascuns un aparat de sudat la prețul de 4000 lei, cauzând proprietarului o daună materială considerabilă, în valoare totală de 5100 lei.

Astfel, Bulumez Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de către mai multe persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, în perioada de 11 – 12 mai 2016, pe parcursul zilei, știind cu certitudine că XXXXX, a.n. XXXXX, este minor, la atras la activitatea criminală, determinându-l la săvârșirea infracțiunii de furt.

Prin aceste acțiuni intenționate, Bulumez Sergiu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 208 alin. (1) Cod penal, adică atragerea minorilor la activitatea criminală.

Instanța a reținut că inculpatul și apărătorul acestuia Daniela Hedeau au solicitat încetarea procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, în legătură cu faptul că s-au împăcat cu partea vătămată Chilianu N.

Partea vătămată Chilianu N. a confirmat că s-a împăcat cu inculpatul și pretenții de ordin material sau moral față de acesta nu are.

În același timp, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal, declarând că XXXXX a participat la comiterea furtului fără a fi influențat de el. În trei s-au urcat pe scuter și s-au dus la XXXXX acasă de unde au luat un cocoș și o găină din sărai. Tatăl lui XXXXX era acasă. Toți trei au intrat în ogradă, au căutat aramă prin gospodărie, iar XXXXX a propus să sustragă aparatul de sudat. Au dezmembrat aparatul de sudat, au urcat pe scuter arama și păsările, deplasându-se la el acasă.

Deși, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal, aceasta este dovedită integral prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Chilianu N. a declarat că împreună cu polițistul de sector au mers acasă la inculpat, unde l-a găsit și pe fiul său XXXXX. Tot acolo și-a recunoscut cocoșul, pe care în acel moment îl sacrifică inculpatul, cât și un borcan cu carne. Fiul a recunoscut că împreună cu inculpatul au furat din casa lor două păsări, 7 borcane de carne și aparatul de sudat. Carnea din borcane și găina a mâncat-o cu prietenii săi, iar aparatul de sudat l-au vândut la un punct de colectare a metalului. Din spusele feciorului a înțeles că inițiativa de a sustrage bunurile a fost a inculpatului, care este de o vârstă mai mare.

Martorul Lozovanu Viorel a relatat că activează în funcția de șef de post și, fiind în serviciu, a mers cu partea vătămată la domiciliul inculpatului. Acolo se afla și fiul părții vătămate, XXXXX, care ținea un cuțit în mână având scopul de a sacrifică pasarea. XXXXX a recunoscut că au furat borcanele cu carne, aparatul de sudat și păsările împreună cu inculpatul, că aparatul de sudat a fost dat la un punct de colectare a metalului, contra sumei de 500 lei.

Martorul minor XXXXX a declarat că este elev, că pe inculpat îl cunoaște de mai de mult timp. În acea zi au mers împreună la pescuit, apoi au venit acasă la inculpat. Ultimul, știind că el are acasă borcane cu carne de porc, i-a spus să le aducă el acasă, cu ce nu a fost de acord. Atunci inculpatul l-a amenințat că va aplica forța fizică asupra lui, dacă nu va face cum îi spune. Fiindu-i frică de inculpat a sustras de acasă 7 borcane de 3 kg cu carne, și le-a dus la domiciliul inculpatului, unde toți împreună au mâncat carnea din borcane. Mai apoi, inculpatul din nou i-a sugerat să meargă acasă, ca să i-a aparatul de sudat, dar el a refuzat, deoarece îi era frică de tatăl său. Dat fiind că inculpatul a insistat și i-a spus că în caz contrar îl va pedepsi, a mers acasă, a descuiat lacătul de la beci, a scos aparatul de sudat și l-a dus la domiciliul inculpatului, care l-a vândut la fier vechi. A furat și păsări de acasă, tot atunci când a sustras borcanele cu carne. În timpul furtului, Bulumez Ion aștepta în

drum cu scuterul, iar el împreună cu inculpatul au intrat în ogradă și au dezmembrat aparatul de sudat. Au sustras bunurile date la inițiativa inculpatului.

Instanța a statuat că, potrivit declarațiilor martorului minor și ale reprezentantului său, inculpatul se cunoștea de mai mult timp cu minorul XXXXX, erau consăteni și prieteni. Cunoștea că el este elev și respectiv că nu a atins vârsta majoratului. La comiterea infracțiunii de sustragere își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse. Argumentele apărării că inculpatul nu l-a influențat pe XXXXX în comiterea furtului, urmează a fi apreciate critic, date în scop de apărare, or, nerecunoașterea comiterii infracțiunii de către inculpat nu constituie temei pentru achitarea lui.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, ca atragerea minorului la activitate criminală și instigarea lui la săvârșirea infracțiunii, săvârșită de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 85 Cod penal, concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Avocatul Ion Gumeniuc a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat și pe art. 208 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive a infracțiunii.

Apelantul a invocat că inculpatul nu a recunoscut vina și a menționat că inițiatorul comiterii furturilor a fost anume minorul XXXXX, dar nu el. Pe acest episod, învinuire este bazată în exclusivitate pe declarațiile minorului XXXXX, care urmează a fi apreciate critic, din motiv că ultimul se teme să povestească adevărul, fiindu-i frică de tatăl lui.

Decizia Curții de Apel Chișinău din 13.10.2016 și sentința Judecătoriei Strășeni din 14.04.2016 adoptate în privința inculpatului, sunt ilegale din motiv că ultimului îi putea fi stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen maxim de până la 1 an și 4 luni, dar nicidecum de 2 ani și 6 luni, totodată, în partea descriptivă a sentinței menționate lipsesc date despre audierea inculpatului Bulumez Sergiu, fiind incluse date despre audierea unui alt inculpat Gonciar Oleg, din altă cauză penală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond just a stabilit starea de fapt și de drept și a dat o apreciere corectă probelor administrate.

Inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal, declarând că XXXXX a participat la comiterea furtului fără a fi influențat de el.

Totodată, vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 208 alin. (1) Cod penal, a fost dovedită prin probele prezentate, inclusiv declarațiile părții vătămate și ale martorilor.

Astfel, partea vătămată Chilianu Nicolae a declarat că îl cunoaște pe inculpat, sunt consăteni. Din spusele feciorului XXXXX a înțeles că inițiativa de a sustrage bunurile a fost a inculpatului, care are o vârstă mai mare decât fiul său.

Martorul minor XXXXX a relatat că inculpatul i-a spus să meargă la el acasă și să sustragă păsările, borcanele cu carne și aparatul de sudat, cu ce el nu a fost de acord. Atunci, inculpatul l-a amenințat că va aplica forța fizică asupra lui, dacă nu va face cum îi spune. Fiindu-i frică de inculpat a sustras 7 borcane de 3 kg cu carne, și s-a dus la domiciliul inculpatului. Acolo, împreună au mâncat carnea din borcane. Apoi, inculpatul i-a mai sugerat să meargă acasă și să ia aparatul de sudat, însă a refuzat, deoarece îi era frică de tatăl său. Dat fiind că inculpatul a insistat și i-a spus că în caz contrar îl va pedepsi, a mers acasă, a descuiat lacătul de la beci, a scos arama după care a plecat la domiciliul inculpatului. Acolo, inculpatul i-a dat arama fratelui său Bulumez Ion, pentru ca să o vândă la fier vechi. A furat și păsări de acasă, tot atunci când a furat și borcanele cu carne. În timpul furtului Bulumez Ion aștepta în drum cu scuterul, iar el împreună cu inculpatul au intrat în ogradă și au dezmembrat aparatul de sudat. Au sustras bunurile date la inițiativa inculpatului.

Instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cât și în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, ca atragerea minorului la activitate criminală și instigarea lui la săvârșirea infracțiunilor, săvârșită de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani.

Sunt neîntemeiate argumentele apărării că pe episodul dat, învinuirea este bazată în exclusivitate pe declarațiile minorului XXXXX, care urmează a fi apreciate critic, din motiv că ultimul se teme să povestească adevărul, fiindu-i frică de tatăl său.

Or, potrivit materialelor cauzei, instanța de fond a dat apreciere justă declarațiilor minorului XXXXX, dar și celorlalte probe administrate.

Mai mult, declarațiile minorului XXXXX care a invocat expres că, fiindu-i frică de inculpat, care l-a amenințat că va aplica forța fizică asupra lui, dacă nu va face cum îi spune, a sustras 7 borcane de 3 kg cu carne, și s-a dus la domiciliul inculpatului, iar peste câteva zile, inculpatul i-a mai sugerat să meargă acasă și să i-a aparatul de sudat, la ce minorul i-a refuzat, deoarece îi era frică de tatăl său.

Obiectul juridic al infracțiunii prevăzute la art. 208 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la dezvoltarea socială, spirituală a minorului, apărute împotriva atragerii minorilor la activitatea criminală sau determinării lor la săvârșirea unor fapte imorale.

Latura obiectivă a infracțiunii date se exprimă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiune. Această acțiune cunoaște următoarele trei modalități normative cu caracter alternativ: 1) atragerea victimei la activitatea criminală; 2) instigarea victimei la săvârșirea infracțiunilor; 3) determinarea victimei la săvârșirea unor fapte imorale.

Raportând aceste trei modalități la acțiunile inculpatului, se reține ca fiind dovedit faptul atragerii minorului XXXXX la activitatea criminală, instigarea și

determinarea acestuia la săvârșirea infracțiunilor și a unor fapte imorale, acțiuni comise anume de către inculpat.

Astfel, este neîntemeiată cerința apărării de a casa sentința primei instanțe pe acest episod și de a achita inculpatul, or, probele administrate dovedesc fără echivoc vinovăția ultimului.

Din declarațiile martorului minor și reprezentantului martorului minor, s-a stabilit că inculpatul se cunoștea de mai mult timp cu minorul XXXXX, erau consăteni și prieteni. Cunoștea că el este elev la liceul, și respectiv, că nu a atins vârsta majoratului. La comiterea infracțiunii de sustragere a borcanelor cu carne, a păsărilor și aparatului de sudat din gospodăria tatălui minorului, inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse. Alegațiile inculpatului, că el nu l-a influențat pe XXXXX la comiterea furtului, urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt invocate în scop de apărare, or, nerecunoașterea comiterii infracțiunii de către inculpat nu constituie temei pentru achitarea persoanei.

La fel urmează a fi apreciate critic și declarațiile inculpatului că XXXXX a fost impus de tatăl său de a da declarații împotriva lui.

Inculpatul a săvârșit și sustragerea bunurilor din gospodăria lui Chilianu N., însă pe art. 186 Cod penal partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul și nu este clar în asemenea circumstanțe, care ar fi motivul ca Chilianu N., împăcându-se pe infracțiunea de furt, să dorească ca inculpatul să fie tras la răspundere penală pe alt articol.

Sunt neîntemeiate și argumentele că decizia Curții de Apel Chișinău din 13.10.2016 și sentința Judecătorei Strășeni din 14.04.2016 ar fi ilegale, or, la materialele cauzei nu au fost prezentată o hotărâre definitivă și irevocabilă care să confirme că actele judecătorești sus indicate sunt ilegale.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 85 Cod penal și just a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolare de societate.

5. Avocatul Ion Lunca, a declarat recurs ordinar, în care solicitată casarea acestei decizii, cu dispunerea achitării inculpatului, pe motiv că în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal.

Recurentul a invocat că minorul XXXXX a fost audiat în calitate de martor în prezența tatălui său, Chilianu N., care este parte vătămată și care l-a influențat negativ în cadrul audierii. Deși organul de urmărire penală are obligația de a efectua urmărire penală în mod obiectiv și multiaspectual despre acest detaliu important nu se menționează nimic.

Este necesar de a lua în considerare că minorul XXXXX locuiește împreună cu tatăl său Chilianu N., iar la momentul audierii se afla la întreținerea părinților. Se atestă existența unei dependențe substanțiale a minorului față de tatăl său. Asemenea situație de fapt este contrară prevederilor art. 110¹ alin. (5) CPP, care prevede că: „audierea martorului minor trebuie să evite producerea oricărui efect negativ asupra stării psihice a acestuia”.

Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului minor XXXXX, se observă că acesta a fost audiat în lipsa pedagogului sau a psihologului. Totodată, pe ambele pagini ale procesului-verbal de audiere sunt prezente semnăturile martorului minor, președintelui ședinței de judecată, grefierului și a reprezentantului legal, care nu este identificat.

Instanța de apel nu a dat nicio apreciere declarațiilor părții vătămate Chilianu N. date în instanță de apel, care fiind prevenit de răspundere penală ce o poartă conform prevederilor art. 312-313 Cod penal, a declarat că feciorul său XXXXX a fost cu inițiativa de a sustrase bunurile din gospodăria sa. Minorul XXXXX a avut frică să-i spună deodată adevărul și a spus că inculpatul l-a impus să sustragă de acasă bunurile pentru ca să nu primească bătaie. Despre aceasta i-a mărturisit după vreo 2-3 săptămâni. Or, în conținutul deciziei recurate nu se regăsește nici o mențiune despre declarațiile părții vătămate, deși Chilianu N. a fost audiat repetat în instanță de apel. Astfel, se conturează o contradicție substanțială între declarațiile martorului minor XXXXX, care a fost audiat în doar în primă instanță, cu declarațiile părții vătămate date în instanță de apel. Or, în acest sens se atestă prezența unei vădite incertitudini juridice în vederea stabilirii adevărului.

Sunt neconvingătoare declarațiile minorului XXXXX, deoarece acesta a fost audiat fără prezența psihologului sau pedagogului, nu a depus jurământ în instanță de judecată și nici nu a fost preîntâmpinat pentru răspundere penală în conformitate cu prevederile art.312-313 Cod penal, în detrimentul declarațiilor părții vătămate date în instanță de apel. Totodată, la materialele cauzei nu este nicio mențiune cu privire la nivelul de dezvoltare psihologică a martorului minor.

Astfel, este foarte clar că atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată au ignorat faptul că XXXXX este o persoană minoră și a fost audiată contrar prevederilor art.110¹ și 481 CPP. Or, sintagma de „persoană minoră” în sens procesual urmează a fi interpretată în conformitate cu prevederile art. 6 pct. 47) CPP, ca fiind persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani. Instanța de apel a ignorat specificul procedurii de audiere a martorului minor. Or, este de menționat că martorul minor XXXXX nu a fost prevenit de răspundere penală pentru declarații mincinoase și refuzul de a face declarații. La fel este de reținut că potrivit art. 481 alin. (2) CPP, martorul minor nu depune jurământ.

Declarațiile martorului minor XXXXX și declarațiile inculpatului se contrazic între ele. Organul de urmărire penală ar fi trebuit să recurgă la procedeul de confruntarea dintre aceste persoane în vederea stabilirii adevărului, însă o asemenea acțiune nu s-a efectuat de către organul de urmărire penală. Probabil din considerentul că potrivit prevederilor art. 113 alin. (6) CPP, nici un minor nu va fi obligat să participe la confruntarea cu persoana învinuită de infracțiuni contra integrității lui fizice și/sau morale.

Alte probe care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 208 alin. (1) Cod penal nu au fost cercetate de către instanța de judecată.

Instanțele de fond și de apel au evitat să menționeze la concret în hotărârile pronunțate, care acțiuni/inacțiuni ale inculpatului alcătuiesc latura obiectivă a

infracțiunii prevăzută de art. 208 alin. (1) Cod penal și prin care mijloace probatorii se confirmă cu certitudine acțiunile/inacțiunile infracționale. Or, enumerarea tuturor probelor, cercetate în instanță, fără a se expune asupra pertinentei, concludentei și utilității acestora și neindicarea în decizia instanței de apel a declarațiilor părții vătămate Chilianu N., nu presupune demonstrarea pe deplin a vinovăției persoanei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În această consecutivitate se reține că recursul ordinar declarat este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri pentru recursul ordinar - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apelul apărării nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că instanțele au admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanțele au pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi, în

asemenea caz, încadrarea corectă a faptei comise, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar - *martorul minor XXXXX a fost audiat în lipsa pedagogului sau a psihologului, Chilianu N. l-a influențat negativ pe feciorul minor în cadrul audierii, minorul XXXXX nu a depus jurământ în instanță de judecată și nici nu a fost preîntâmpinat pentru răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 312-313 Cod penal, la materialele cauzei nu este nicio mențiune cu privire la nivelul de dezvoltare psihologică a martorului minor, că organul de urmărire penală nu a efectuat confruntarea între martorul minor și inculpat, nu au fost invocate de apărare și în apel (pct. 3 - 5 din decizie).*

Pe lângă aceasta, potrivit respectivului proces – verbal, martorul minor XXXXX a fost audiat în prezența pedagogului, care a și contrasemnat acest act procedural (*f.d. 234*), în corespundere cu art. 113 alin. (6) Cod de procedură penală, nici un minor nu va fi obligat să participe la confruntarea cu persoana învinuită de infracțiuni contra integrității lui fizice și/sau morale, conform art. 21 alin. (1) și (2) Cod penal persoanele fizice responsabile care în momentul săvârșirii infracțiunii nu au împlinit vârsta de 16 ani nu sunt pasibile de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 312-313 Cod penal, iar legea procesual-penală nu obligă organul de urmărire penală să stabilească în toate cazurile nivelul de dezvoltare psihologică a martorului minor.

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

În al treilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent

că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Chilianu Nicolae, date în cadrul urmăririi penale și în fața instanței de fond, ale martorilor Lozovanu Viorel și minorului XXXXX, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând clar și argumentat motivele pentru care au respins probele și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 208 alin. (1) Cod penal (*pct. 2. - 5. din decizie*).

În această consecutivitate, este vădită și netemeinicia argumentului recurentului că instanța de apel nu a dat nicio apreciere declarațiilor părții vătămate Chilianu N. date în instanță de apel, adică că după 2-3 săptămâni feciorul i-ar fi spus că el a fost cel cu inițiativa, or, statuările conținute în descriptivul deciziei contestate, relevă clar că instanța de apel a reținut și pus la baza concluziei despre confirmarea vinovăției inculpatului anume declarațiile inițiale ale părții vătămate, conform cărora din spusele feciorului a înțeles că inițiativa de a sustrage bunurile a fost a inculpatului, care are o vârstă mai mare decât fiul său, și acest exercițiu procesual al instanței de apel corespunde prescripțiilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală (*pct. 2., 4., 5. din decizie*).

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanțele de fond și de apel just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 85 alin. (1) și (3) Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedepsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată (*pct. 1., 2., 4. din decizie*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2 – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanțele i-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Lunca, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 18 iulie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, în privința inculpatului Bulumez Sergiu XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco